

Муносиб куёв

09:05 / 10.12.2024 8570

Оила қуришда фақат куёв тараф келин танлаш ҳуқуқига эга эмас, балки келин ҳам куёв танлаш ҳуқуқига эгадир. Чунки юқорида айтиб ўтганимиздек, оила, аввало, кўнгилга боғлиқ маънавий ва руҳий алоқадир. Бундай алоқада икки томон бирдек иштирок этмаса, яхшиликка эришиб бўлмайди. Оилага эр қанчалик зарур бўлса, аёл ҳам шунчалик зарурдир. Оилавий алоқалар эрнинг кўнглига қанчалик боғлиқ бўлса, аёлнинг кўнглига ҳам шунчалик боғлиқ бўлади.

Аслида, куёв танлашда яна ҳам эътиборли ва масъулиятли бўлиш лозим. Бундай ўта нозик ва масъулиятли ишда зинҳор бепарво бўлмаслик керак.

Оиша онамиз розияллоҳу анҳо:

«Бир киши Расулulloҳ соллalloҳу алайҳи васалламнинг олдиларидан ўтди. Бас, у зот:

«Мана бу ҳақида нима дейсизлар?» - дедилар.

«Агар совчи қўйса, қиз беришга, шафоатчилик сўраса, шафоат беришга ва сўзласа, тинглашга арзийдиган одам», - дейишди. У зот жим қолдилар.

Кейин фақир мусулмонлардан бир киши ўтди. У зот:

«Мана бу ҳақида нима дейсизлар?» - дедилар.

«Агар совчи қўйса, қиз бермасликка, шафоатчилик сўраса, шафоат бермасликка ва гапирса, тингламасликка арзийди», - дейишди.

Шунда Расулulloҳ соллalloҳу алайҳи васаллам:

«Бу ҳалигига ўхшаганларнинг ер юзи тўласидан ҳам яхшироқдир», - дедилар».

Бухорий ривоят қилган.

Набий соллalloҳу алайҳи васалламнинг олдиларидан биринчи ўтган киши фақат бойлиги билан танилган одам эди. Иккинчи бўлиб ўтган киши Жухайл ибн Сууроқа розияллоҳу анҳу бўлиб, у киши камбағаллиги ва тақвоси билан машҳур киши эдилар.

Набий соллalloҳу алайҳи васаллам билан бирга ўтирган кишилар у зотнинг мазкур икки киши ҳақидаги саволларига бойлик асосида жавоб бердилар.

Ҳа, одамларнинг қадр-қийматини ўлчаш уларнинг ўзларига қўйиб қўйилса, қадр-қийматни айнан молу мулкка қараб ўлчашлари турган гап. Чунки инсон табиати ўз ҳолича қўйилса, илоҳий таълимотларсиз мазкур ҳолга тушиб қолиши ҳам муқаррар.

Шунинг учун ҳам инсон қадр-қийматини ўлчашни шариат ўз зиммасига олган. Шариат ўлчови бўйича, инсон қадр-қиймати унинг молу пулига, мансабу насабига қараб эмас, тақвоси ва аҳли солиҳлигига қараб ўлчанади.

Бир дона тақводор, аҳли солиҳ камбағал, Ислом дини назарида, ер юзи тўла бой-бадавлат фосиқлардан кўра афзалдир.

улуғ сифатлар эканини яна бир бор тасдиқлайди.

Биз, мўмин-мусулмонлар куёв танлаш пайтида ушбу набавий маслаҳатларга амал қилсак, албатта тўғри йўл тутган бўламиз.

Муносиб куёв танлаш борасидаги барча далил ва ҳужжатларни жамлаб, тартибга солиб, таҳлил қилган уламоларимиз асосан қуйидаги сифатларга эътибор бериш лозимлигини таъкидлайдилар:

1. Диндорлик.

2. Тақводорлик.

3. Хусни хулқ.

4. Оила масъулиятини адо этиш қобилияти.

5. Келиннинг тенги бўлиши. Бунда ёши, ижтимоий ҳолати ва шунга ўхшаш нарсалар кўзда тутилган.